

HVER FJERDE INDSAT ER GENERET AF TOBAKSRØG

Passiv rygning er en gene for 24 procent af fangerne i landets fængsler og arresthuse ifølge Kriminalforsorgens brugerundersøgelse. Kriminalforsorgens HR-chef er positivt indstillet over for et rygeforbud.

Af Andreas Graae

Tænk man på at holde op med at ryge, så hjælper det næppe på motivationen at få en fængselsdom. I fængsler og arresthuse må de indsatte nemlig gerne ryge i deres celler.

Kriminalforsorgen har dispensation fra rygeloven. Det betyder, at man som ikke-ryger risikerer at skulle afsones mange måneder i en celle, der stinker af røg. Ligesom tobaksrøgen fra de øvrige rygende indsatte næppe holder sig inde på deres celler.

Og det er langt fra alle indsatte, der trives med røgen. Faktisk er hver fjerde indsat generet af tobaksrøg. Det fremgår af en supplerende opgørelse til Kriminalforsorgens brugerundersøgelse. Opgørelsen viser, at 24 procent ud de 1.570 interviewpersoner føler, at de bliver generet af tobaksrøg.

Problemet opleves størst i de lukkede fængsler, hvor 29 procent af de indsatte oplever røggener, mens det samme gælder for 24 procent i de åbne fængsler og 21 procent i arresthusene.

Det er et stort sundhedsmæssigt problem, mener Fængselsforbundets arbejdsmiljøtovholder Ina Rasmussen: "Det er paradoksalt, at man har rygeforbud på stort set alle andre offentlige arbejdspladser – men i Kriminalforsorgen må mange ansatte dagligt leve med skadevirkningerne ved passiv rygning. Vi går ind for et sundt arbejdsmiljø på alle institutioner – og det betyder også, at man ikke ufrivilligt skal udsættes for tobaksrøg i sit arbejde."

Hun er dog opmærksom på, at der kan være en række lovgivningsmæssige udfordringer, hvis man vil forbyde rygning helt i Kriminalforsorgens institutioner: "Men jeg håber på, at det er noget, man vil se på fra ledelsens side for at forsøge at løse problemet."

"DET KAN MAN IKKE BYDE FOLK I 2014"

Formanden for de sjællandske arresthuse, Henning Mørck, ser også passiv rygning som et problem: "Prøv at forestil dig, hvordan det må være som ikke-ryger at blive tvunget til at dele celle med en storpulsende ryger. Eller bare at overtage en celle, hvor tobakslugten hænger overalt. Det kan man ikke byde folk i 2014."

Han er derfor tilfreds med, at flere arresthuse – efter påbud fra Arbejdstilsynet – nu får installeret udsugningsanlæg, der tager de værste lugtgener. Men han mener alligevel, at et totalt rygeforbud vil være den bedste løsning, da mekanisk ventilation ikke renses luften for alle de skadelige partikler i røgen.

Henning Mørck kæder desuden den passive rygning sammen med, at fængselsbetjente generelt har et dårligere helbred end personer på det øvrige arbejdsmarked. Det fremgik af en undersøgelse fra 2008, som Branchearbejdsmiljørådet havde foretaget blandt det uniformerede personale i Kriminalforsorgen.

"Undersøgelsen viste, at fængselsbetjente har et markant dårligere helbred end andre lønmodtagere. For eksempel oplever vi langt oftere hovedpine. For mig at se må det hænge sammen med, at vi i årevis har rendt rundt og indåndet de her giftige stoffer," siger han.

HR-CHEF: VI ARBEJDER PÅ RYGEFORBUD

I Direktoratet for Kriminalforsorgen tager HR-chef Marianne Fæster Nielsen problemstillingen meget alvorligt. Hun peger dog på, at det er en kompleks opgave at balancere mellem at skabe en sund arbejdsplads for de ansatte og sunde afsoningsforhold for de indsatte – samtidig med at man skal tage hensyn til de frihedsberøvedes personlige behov og rettigheder.

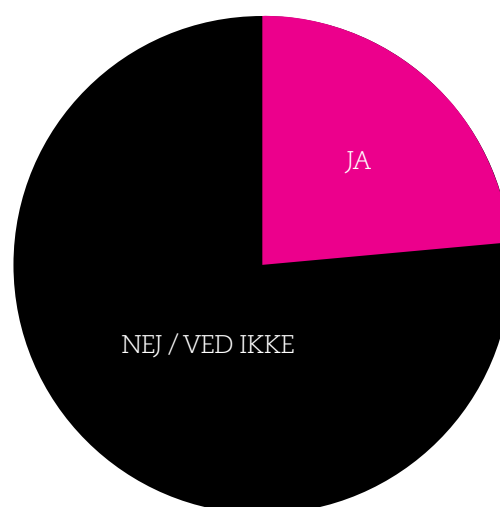
"At indsatte og ansatte nogle steder udsættes for passiv rygning er en udfordring, som vi tager meget alvorligt. Vi kan ikke bare løse det ved at indføre et forbud mod rygning på matriklen, og et ventilationsanlæg vil heller ikke kunne løse problemet generelt. Vi har et dilemma, som på den måde er specielt for Kriminalforsorgen," siger hun.

Hun oplyser imidlertid, at udfordringerne omkring passiv rygning og Arbejdstilsynets påbud om at forbedre ikke-rygernes fysiske arbejdsmiljø løbende drøftes.

"Konkret er vi i gang med at se på mulighederne for at få fjernet dispensationen fra rygeloven og samtidig afdække konsekvenserne af et eventuelt forbud mod rygning inden døre – altså også på cellerne. Der er mange forhold, som skal tages i betragtning, og det er ikke en justering, som vi i Kriminalforsorgen selv kan foretage. Der skal en lovændring til," siger HR-chefen.

Indtil en vurdering ligger klar, vil man derfor stadig lokalt skulle sørge for at reglerne overholdes og sørge for generel udluftning, hvor det er muligt, oplyser Marianne Fæster Nielsen og slutter:

"Vores ansattes helbred mig ligger selvfølgelig på sinde, og det gælder også passiv rygning. Jeg er selv tidligere ryger, og er glad for at være stoppet for nogle år siden. Det mærkes tydeligt på helbredet."

BLIVER DU GENERET AF ANDRE FANGERS RØG?

Kilde: Kriminalforsorgens brugerundersøgelse; særkørsel.